

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 175 din 14.05.2025

Dosar nr. 89/2023

Petiția nr. 1110/13.02.2023

Petent: Fundația Szekler Monitor

Parte reclamată: Ministerul Afacerilor Externe

Obiect: posibile fapte de discriminare și tratament degradant pe criteriul apartenenței la o comunitate etnică, respectiv comunitatea secuiască din România, prin publicarea unui comunicat de presă cu caracter discriminatoriu și ofensator pe site-ul MAE la adresa: <https://www.mae.ro/node/60993>

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

- 1. Fundația Szekler Monitor – Monitorul Secuiesc** cu sediul în municipiul Gheorgheni, Piața Libertății nr. 22, jud. Harghita, e-mail: szekler.monitor@sic.hu

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamaților

- 2. Ministerul Afacerilor Externe** – cu sediul în mun. București, Aleea Alexandru nr. 31, sector 1, cod 011822

II. Procedura de citare

- 3.** În temeiul art. 20 alin. (4) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.
- 4.** Prin adresa înregistrată sub nr. 2439/28.03.2023 au fost citate părțile pentru termenul de audiere din data de 25.04.2023 stabilit de Consiliu. La termenul stabilit, la ședința de audieri părțile au fost absente.
- 5.** Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile fundației petente

1. Prin petiția nr. **1110/13.02.2023**, fundația petentă arată că în data de 6 februarie 2023, domnul ....(în continuare ...), președintele Comisiei de Politică Externă din Parlamentul Ungariei a postat pe pagina sa de Facebook o fotografie comentată de el.
2. A doua zi, petenta susține că partea reclamată a publicat un comunicat de presă ca reacție la acea postare și că acest comunicat se bazează pe o traducere eronată a postării domnului ....și, mai mult, conține formulări discriminatorii și degradante la adresa comunității secuiești, un subgrup al comunității maghiare din România, prin utilizarea sintagmei „așa-zisul” (respectiv așa-numitul) ținut secuiesc.
3. Petenta subliniază că domnul .... făcea referire la steagul secuilor, un simbol al unei comunități și nu la un drapel oficial al unei unități administrativ-teritoriale din România.
4. În opinia petentei, reacția părții reclamate ar fi fost lipsită de temei, iar criticile din comunicat ar fi fost nefondate.
5. Potrivit petentei, comunicatul în cauză, prin modul în care a fost formulat, a încălcat prevederile OG 137/2000, deoarece a adus atingere asupra drepturilor constituționale ale comunității secuiești, în special cele consacrate de art. 4 (egalitatea între cetățeni), art. 6 (dreptul la identitate) și art. 30 alin. (5) din Constituția României.
6. În drept, petenta invocă prevederile art. 2 alin. (1) din OG nr. 137/2000. Se face trimitere și la jurisprudența CEDO, potrivit căreia diferența de tratament devine discriminare atunci când se introduc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă *"trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă și rezonabilă"*. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991, **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996), dar acea apreciere trebuie să fie legitimă și bine motivată.
7. Aceasta argumentează că termenul „Ținutul Secuiesc” este similar altor denumiri de regiuni tradiționale, care nu sunt unități administrativ-teritoriale, precum Moldova, Muntenia, Dobrogea sau Oltenia, denumiri utilizate atât de cetățeni, cât și de autorități de exemplu pentru denumirea unor instituții publice: Inspectoratele pentru Situații de Urgență „Dobrogea” și „Oltenia”.
8. Petenta susține că persoana reclamată prin folosirea sintagmei "așa-zisul ținut secuiesc" face o diferență între regiunile locuite de etnici români și cel locuit de secui, cu toate că locuitorii tuturor regiunilor tradiționale sunt cetățeni români, care conform art. 4 din Constituție sunt egali. Astfel a fost creată o diferențiere. Fapta de discriminare este

determinată de existența a cel puțin unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate persoanei reclamate trebuie să existe un raport de cauzalitate.

9. Se subliniază că acest criteriu în cazul de față este cel al apartenenței etnice, persoana reclamată folosind această sintagmă numai în cazul Ținutului Secuiesc, fără să vorbească sau să scrie vreodată undeva de exemplu despre "așa-zisa Dobrogea".
10. Astfel, în opinia părții reclamate, diferențierea operată de partea reclamată între aceste regiuni și regiunea locuită de secui este considerată nejustificată și discriminatorie.
11. Se mai menționează că, în timp ce drapelurile altor regiuni (ex: Moldova sau Bucovina) au fost arborate pe teritoriul României cu sprijin instituțional și onoruri, simbolurile comunității secuiești nu sunt acceptate. Se consideră că o astfel de diferență de tratament afectează dreptul secuilor din România, drepturi garantate de Constituție și de tratatele internaționale ratificate de România, dar și dreptul la demnitate, regiunea în care locuiesc fiind catalogată ca una imaginară și inexistentă.
12. Petenta susține că, conform aceluiași alin. (1) din art. 2 al OG 137/2000, constituie discriminare și orice deosebire sau restricție care are drept scop înlăturarea unui drept, cum ar fi egalitatea în drepturi și libertatea de a exprima identitatea etnică, garantate de art. 4 și 6 din Constituție. Astfel sunt discriminatorii atât diferența făcută de către persoana reclamată între regiunile locuite de români și cel locuit de către secui, cât și expunerea ideii conform căreia secuii nu au dreptul de a-și folosi propriile simboluri.
13. În concluzie, petenta este de opinie că fapta de a publica comunicatul de presă reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 al OG nr. 137/2000, reprezentând o deosebire pe bază de rasă, naționalitate sau etnie care are ca scop restângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței și exercitării, în condiții de egalitate, a dreptului la egalitate, demnitate și identitate și totodată că sunt incidente și prevederile art. 2 alin 4, având în vedere faptul că acel comportament de a numi Ținutul Secuiesc ca fiind "așa-numit", și pe deasupra scris cu minuscule (ținutul secuiesc în loc de Ținutul Secuiesc) prin efectul pe care le generează, defavorizează nejustificat și supun unui tratament degradant întreaga comunitate a cetățenilor români, care aparțin comunității secuiești.
14. În concluzie, se solicită constatarea faptei de discriminare și tratament degradant, pe baza criteriului de apartenență la o comunitate etnică; Aplicarea de sancțiuni contravenționale, în conformitate cu art. 26 alin. (1) din OG nr. 137/2000; Obligarea îndepărtării comunicatului de pe site-ul oficial al părții reclamate; publicarea Hotărârii CNCD în mass-media.
15. Prin adresa nr. **3280/03.05.2023**, fundația petentă formulează concluzii scrise, făcând referire la punctul de vedere a părții reclamate, susținând că Tratatul de înțelegere, cooperare și bună vecinătate dintre România și Republica Ungară (ratificat de Parlamentul României prin Legea 113/1996), în preambulul căruia este stipulat, că *"minoritățile naționale constituie o parte integrantă a societății din statul în care trăiesc și... că protejarea acestora este o parte componentă a protecției internaționale a drepturilor omului și, în consecință, face obiectul cooperării internaționale"*, iar în art. 15 paragraful (2) din Tratat se prevede, că persoanele aparținând minorităților naționale *"au dreptul, exercitat în mod individual sau împreună cu alți membri ai grupului lor, de a-si exprima liber, de a-și păstra și dezvolta identitatea etnică."*

16. Cetățenii români aparținând comunității secuiești (un subgrup al comunității maghiare) conform aceluși tratat au dreptul de a-și folosi steagul (un element al identității lor etnice), iar această chestiune nu poate fi calificată ca ținând de ordinea internă a României, pentru că face obiectul cooperării internaționale.
17. Petenta este de opinie că ceea ce a afirmat . . a fost perfect legitim, iar reacția părții reclamante contravine aceluși tratat și că aceasta încalcă în mod voit un tratat internațional semnat și ratificat de România. Suveranitatea, în opinia petentei, nu este una absolută, orice tratament de acest gen reprezintă cedarea de bună voie și asumată a unei părți din suveranitate, pe bază de reciprocitate. Astfel, petenta este de opinie că prin cele declarate domnul ....nu a afectat în niciun fel suveranitatea României.
18. Cu privire la punctul 3.2.8. din punctul de vedere al părții reclamante, petenta susține este lipsit de temei susținere conform căreia CNCD nu ar avea competența de a analiza activitatea instituției concretizată într-un comunicat de presă. Mai mult, art. 3 din OG 137/2000 prevede în mod explicit, că "Dispozițiile prezentei ordonanțe se aplică tuturor persoanelor fizice sau juridice, publice sau private, precum și instituțiilor publice."
6. Petenta arată că, în ceea ce privește punctul 3.2.9 și subpunctele sale, partea reclamată nu a reușit să își îndeplinească obligația legală stabilită de art. 20 alin. (6) din OG nr. 137/2000, potrivit căruia revine persoanei reclamante sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament.

Sușinerile părții reclamante

7. Prin adresele înregistrate sub nr. 2836/12.04.2023, respectiv nr. 2959/20.04.2023, partea reclamată formulează puncte de vedere referitoare la petiție, ca urmare a plângerii depuse de fundația petentă, privind un pretins comportament discriminatoriu manifestat prin emiterea, la data de 7 februarie 2023, a unui comunicat de presă intitulat "**Poziția MAE față de comentariile Președintelui Comisiei de Politică Externă din Parlamentul Ungariei**", care are următorul conținut:

8. "**Poziția MAE față de comentariile președintelui Comisiei pentru Politică Externă din Parlamentul Ungariei**"

"Ministerul Afacerilor Externe dezaprobă ferm comentariile președintelui Comisiei pentru Politică Externă din Parlamentul Ungariei, publicate ieri, 6 februarie 2023, pe pagina sa de Facebook, privind pretinsa îngrădire de către România a dreptului arborării drapelului așa-zisului ținut secuiesc.

Ambasadorul Ungariei la București a fost convocat, în această dimineață, din dispoziția ministrului afacerilor externe Bogdan Aurescu, la sediul MAE român, pentru a i se comunica poziția părții române.

Ministerul Afacerilor Externe evidențiază, în acest context, faptul că ordinea de drept din România consacră dreptul persoanelor aparținând tuturor celor 20 de minorități naționale de a-și folosi însemnele specifice în privat, precum și în public, în cadrul unor manifestări culturale și religioase specifice.

În ceea ce privește însemnul așa-numitului ținut secuiesc, în România nu există nicio unitate administrativ-teritorială cu această denumire și deci nici îndreptățirea la vreun însemn oficial specific.

Totodată, orice autoritate administrativ-teritorială din România are dreptul de a-și stabili propriile însemne, care trebuie să fie reprezentative pentru ansamblul populației rezidente în acea unitate administrativ-teritorială.

Ministerul Afacerilor Externe reia insistent apelul la reținere în declarațiile din spațiul public și reamintește așteptarea părții române ca oficialii ungari să acționeze cu responsabilitate în logica relației strategice dintre cele două state, a Tratatului politic de bază din 1996 și în dorința consolidării cooperării bilaterale în toate domeniile de interes, în beneficiul tuturor cetățenilor români și ungari indiferent de etnie.”

- 19.** Partea reclamată arată că mesajul public emis de oficialul ungar, respectiv Președintele Comisiei de Politică Externă din Parlamentul Ungariei, transmis la 6 februarie 2023 pe pagina de facebook, făcea referire la presupuse îngrădiri ale dreptului de arborare a steagului secuiesc.
- 20.** În exercitarea atribuțiilor sale, partea reclamată l-a convocat în 7 februarie 2023 pe ambasadorul Ungariei la București pentru a-i comunica poziția oficială a statului român în legătură cu acuzațiile comunicate public de oficialul ungar.
- 21.** Ulterior acestei acțiuni diplomatice, partea reclamată a comunicat public elementele de poziționare transmise părții ungare, prin reprezentantul acesteia la București.
- 22.** În opinia părții reclamate, comunicatul de presă dezaprobă ferm mesajul oficialului ungar, anunță măsurile adoptate în exercițiul atribuțiilor sale, respectiv convocarea ambasadorului ungar la București în vederea prezentării poziției părții române și informează, succint, cu privire la cadrul legal, conform căruia cele 20 minorități naționale din România pot afișa însemnele specifice, respectiv cu privire la cadrul legal privind adoptarea însemnelor specifice ale unităților administrativ-teritoriale din România.
- 23.** Partea reclamată susține că această reacție se înscrie în competențele sale legale și constituie un act de politică externă legitim, în acord cu atribuțiile prevăzute de H.G. nr. 16/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Externe.
- 24.** Partea reclamată precizează că în realizarea atribuțiilor sale și atingerea obiectivelor de politică externă, inclusiv din perspectiva apărării și protejării intereselor României în plan bilateral și multilateral, aceasta beneficiază de o largă marjă de apreciere în determinarea celor mai potrivite modalități de acțiune, iar din această perspectivă, modul în care instituția alege să acționeze în raport cu o situație dată, în realizarea unor obiective de politică externă (spre exemplu: convocarea unui ambasador, transmiterea unei note verbale, a unui comunicat de presă sau a unui mesaj public în orice formă) nu poate fi supus unui control jurisdicțional (sau asimilabil acestuia), plasându-se în marja de discreție a ministerului.
- 25.** În opinia părții reclamate, mesajul public transmis de oficialul ungar - președinte al Comisiei de Politică Externă din cadrul Parlamentului Ungariei - are valoarea unui mesaj politic, ce aduce atingere principiului suveranității României, prin faptul că se pronunță asupra unor aspecte ce țin de ordinea internă din România. Principiul suveranității este un principiu de drept internațional, care guvernează relațiile dintre state, conform Cartei ONU, reflectat, de altfel, și în cadrul juridic bilateral cu Ungaria, în special în *Tratatul de Înțelegere, Cooperare și Bună Vecinătate între România și Republica Ungară (Timișoara, 16 septembrie 1996)*.
- 26.** În consens cu abordările instituției în reacție la comunicări publice ale oficialilor ungari cu conținut similar, partea reclamată precizează că l-a convocat pe ambasadorul Ungariei pentru a transmite mesaje, care sancționează încălcarea suveranității României și combat

acuzele oficialului ungar și a comunicat public în legătură cu conținutul demersului diplomatic.

27. Partea reclamată susține că prin aceste poziționări consecvente, aduce clarificările necesare pentru înlăturarea dubiului în legătură cu ordinea de drept din România vizând dreptul persoanelor aparținând minorităților naționale de a-și folosi simbolurile specifice și respingerea oricăror mesaje, care dezinformează în legătură cu aceste realități juridice, de natură a afecta inclusiv imaginea României în plan extern.
28. Partea reclamată apreciază că **nu intră în competența CNCD** prerogativa de a se pronunța cu privire la oportunitatea și conținutul unui demers de politică externă, în situația de față fiind vorba despre relațiile politice bilaterale româno-ungare. În opinia acesteia, CNCD nu poate dispune eliminarea unui comunicat de presă, care reflectă în spațiul public, în mod transparent, acțiunile întreprinse de aceasta în atingerea unor obiective de politică externă.
29. În ceea ce privește fondul mesajului transmis de partea reclamată, aceasta apreciază că cererea este neîntemeiată, pentru faptul că comunicatul nu conține nicio afirmație, care să încalce ordinea de drept din România sau care să poată fi calificată drept act de discriminare sau tratament degradant în baza criteriului etnic, așa cum afirmă petentul.
30. Raportat la cerințele art. 2 alin 1 din OG 137/2000, partea reclamată susține că nu a identificat nici tratamentul diferențiat, nici criteriul de discriminare sau restrângerea vreunui drept recunoscut de lege, astfel cum pretinde petentul, care invocă folosirea, în comunicatul de presă, a sintagmei "așa-zisul ținut secuiesc" pentru a fundamenta alegația de discriminare.
31. În fapt, în cuprinsul comunicatului de presă, partea reclamată susține că este reamintită (oficialilor din Ungaria) ordinea de drept din România, care consacră:
dreptul cetățenilor români aparținând tuturor celor 20 de minorități naționale recunoscute în România de a-și folosi însemnele specifice în privat și în public, în cadrul unor manifestări culturale și religioase specifice;
dreptul oricărei autorități administrativ-teritoriale din România de a-și stabili propriile însemne, care trebuie să fie reprezentative pentru ansamblul populației rezidente în acea unitate administrativ-teritorială.
32. În ceea ce privește steagul secuiesc ca simbol al unei unități administrativ-teritoriale, partea reclamată subliniază, că precizările din comunicatul de presă sunt fundamentate pe prevederile Legii nr. 141/10 iunie 2015 privind arborarea și folosirea de către unitățile administrativ-teritoriale a steagurilor proprii, publicată în Monitorul Oficial nr. 412/11 iunie 2015. Acest act normativ reglementează condițiile privind aprobarea, arborarea și folosirea de către unitățile administrativ-teritoriale a steagurilor proprii ca simbol local. Potrivit prevederilor acestei legi, fiecare unitate administrativ-teritorială poate supune aprobării Guvernului steagul propriu și unic pe baza hotărârii autorității deliberative, iar două sau mai multe unități administrativ teritoriale nu pot avea steaguri identice.
33. Se subliniază faptul că organizarea administrativ-teritorială a României nu consacră existența unei unități administrativ-teritoriale denumită "ținut secuiesc"², folosirea *steagului secuiesc* ca simbol al județului Harghita a fost respinsă de Înalta Curte de Casație și Justiție³, care a constatat caracterul discriminatoriu al acestuia pe fondul lipsei reprezentativității sale în raport cu toți cetățenii aparținând diferitelor etnii, care locuiesc

în respectiva zonă. ”(...) Caracterul discriminatoriu al acestei fapte a fost corect constatat de prima instanță (...), reținându-se că, deși în județul Harghita trăiesc peste 10 comunități etnice diferite, care toate ar putea revendica dreptul de a fi reprezentate prin simboluri specifice propriei comunități pe drapelul județului, Consiliul județean Harghita nu a acționat în numele și în interesul comunităților pe care le reprezintă, impunând un simbol monoetnic (drapelul secuiesc) ca drapel al județului Harghita. ”

34. În ceea ce privește steagul secuiesc ca simbol al unei minorități naționale, precizările din comunicatul de presă au în vedere lipsa unor prevederi, prin care s-ar restrânge folosirea în privat a acestui însemn, precum și dispozițiile art. 23¹ din Anexa la Hotărârea Guvernului nr. 1.157/2001 pentru aprobarea Normelor privind arborarea drapelului României, intonarea imnului național și folosirea sigiliilor cu stema României, potrivit cărora *minoritățile etnice - constituite în organizații, uniuni sau asociații la nivel național - pot folosi la acțiunile specifice și însemnele proprii.*
35. Partea reclamată precizează că aceste drepturi pot fi exercitate neîngrădit, pe întregul teritoriu al României și că nu poate fi ignorat faptul că în spațiul public din România referirea la *steagul secuiesc* a fost asociată cel mai adesea *ținutului secuiesc* ca entitate asociată teritorial și suprapusă (simbolic) de facto unui număr de 3 județe din zona de centru a României. În comunicarea publică supusă atenției, instituția s-a referit la toate dispozițiile de drept incidente în orice ipoteză în care ar putea fi folosit *steagul secuiesc* pentru a demonstra că nu există vreo îngădire *ex lege* în ceea ce privește afișarea sa în măsura în care dispozițiile legii sunt respectate.
36. Raportat la principiul asigurării egalității între cetățeni, se precizează că nu pot fi identificate elemente în cuprinsul comunicatului de presă, prin care să fi fost afectat acest principiu, de vreme ce, în respectivul comunicat, instituția s-a referit la toate cele 20 de minorități naționale recunoscute în România, indicând în mod precis egalitatea în drepturi a etnicilor aparținând acestor minorități.
37. Pe de altă parte, partea reclamată este de opinie, că nu se poate deduce existența unui drept ca zona cu care petentul se identifică să fie denumită/ identificată de stat într-un fel anume, neexistând de altfel niciun drept oferit de legea română pentru organizarea teritorială pe criteriul etnic, care să fi fost încălcat prin mesaje incluse în comunicarea publică a instituției. Limbajul utilizat în respectivul comunicat nu poate fi catalogat nici ca intrând sub incidența art. 15 din OG 137/2000, privind dreptul la demnitatea personală. Limbajul este unul specific comunicării diplomatice, reflectând realitățile ordinii juridice și constituționale din România în raport cu chestiunea în discuție.
38. Față de argumentele petentului privind utilizarea denumirilor unor provincii istorice în cadrul titlaturii unor instituții din România, respectiv privind arborarea în spațiul public a unor drapele, care nu sunt ale unor unități administrativ-teritoriale, pentru a demonstra acțiunea discriminatorie a părții reclamate, aceasta remarcă faptul că acele situații nu sunt conexe acțiunilor sale și nici nu ar putea lua vreo măsură în legătură cu acele aspecte, excedând competențelor sale. Pe cale de consecință, acele situații care sunt independente de acțiunea instituției reclamate și nu pot fi folosite pentru a demonstra o acțiune discriminatorie a acesteia.
39. În opinia părții reclamate, prin comunicatul public în cauză, nu se afectează dreptul la o dezbatere internă, în cadrul societății române, privind aspecte care țin de consolidarea

drepturilor identitare ale cetățenilor români aparținând minorităților naționale recunoscute în România, inclusiv din perspectiva simbolurilor și a însemnelor specifice.

9. În concluzie se solicită să se constate lipsa de competență a CNCD, iar în subsidiar să se respingă solicitarea ca fiind neîntemeiată.

Cadrul legal aplicabil. Dreptul național și internațional aplicabil / jurisprudența

10. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Constituția României

Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni

Art. 1 alin. 3

„România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.”

Art. 4 alin. (2)

„România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.”

Egalitatea în drepturi

Art. 16

„(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.”

Art. 20 alin. (1)

„Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.”

Art. 29 - Libertatea conștiinței

„(1) Libertatea gândirii și a opiniilor, precum și libertatea credințelor religioase nu pot fi îngrădite sub nici o formă. Nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă, contrare convingerilor sale.

(2) Libertatea conștiinței este garantată ea trebuie să se manifeste în spirit de toleranță și de respect reciproc.

(3) Cultele religioase sunt libere și se organizează potrivit statutelor proprii, în condițiile legii.

(4) În relațiile dintre culte sunt interzise orice forme, mijloace, acte sau acțiuni de învrăjbire religioasă.

(5) Cultele religioase sunt autonome față de stat și se bucură de sprijinul acestuia, inclusiv prin înlesnirea asistenței religioase în armată, în spitale, în penitenciare, în azile și în orfeline.

(6) Părinții sau tutorii au dreptul de a asigura, potrivit propriilor convingeri, educația copiilor minori a căror răspundere le revine.”

Art. 30 alin.(1) - Libertatea de exprimare

”Libertatea de exprimare a gândirii, a opiniilor și a credințelor, precum și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public sunt inviolabile.”

Art. 53 - Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) *Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav.*

(2) *Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.*

OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată

Art. 2 alin. (1)

„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

Art. 2 alin. (4)

„Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale”:

Art. 2 alin. (8)

„Prevederile prezentei ordonanțe nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație.”

Art. 15

„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”

Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale:

Art. 10 – Libertatea de exprimare:

„1. Orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie și libertatea de a primi sau a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică Statele să supună societățile de radiodifuziune, cinematografie sau televiziune unui regim de autorizare.

2. Exercițarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege care, într-o societate democratică, constituie măsuri necesare pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, a moralei, a reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea informațiilor confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.”

Art. 14 - Interzicerea discriminării:

“Exercițarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasa, culoare, limba, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice alta situație.”

Protocolul nr. 12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului

Art. 1 - Interzicerea generală a discriminării:

“1. Exercițarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nicio discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație. 2. Nimeni nu va fi discriminat de o autoritate publică pe baza oricăruia dintre motivele menționate în paragraful 1.”

Principiile de analiză și aplicarea principiilor la speță

IV. Motivele în fapt și în drept

- 40. În fapt**, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra posibilei fapte de discriminare și tratament degradant pe criteriul apartenenței la o comunitate etnică, respectiv comunitatea secuiască din România, prin publicarea unui comunicat de presă cu caracter discriminatoriu și ofensator pe site-ul MAE.
- 41.** Colegiul director constată că la data de 7 februarie 2023, partea reclamată a publicat un comunicat de presă, în care și-a exprimat poziția oficială față de o postare a unui oficial maghiar, referitoare la presupusa îngrădire a dreptului de arborare a drapelului așa-numitului „ținut secuiesc”.
- 42. În drept**, Colegiul director trebuie să aprecieze în ce măsură obiectul sesizării este de natură să cadă sub incidența prevederilor OG nr. 137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, potrivit atribuțiilor și domeniului de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Astfel, Colegiul director analizează în ce măsură obiectul petiției poate fi analizat din perspectiva art. 15 din OG nr. 137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată.
- 43.** Raportat la speța de față, Colegiul director urmează a analiza cauza din perspectiva contravențională, conform sferei proprii de competență, analizând acțiunile reclamatului din perspectiva asigurării echilibrului impus de respectarea principiului nediscriminării și a demnității prevăzute de art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.
- 44.** Potrivit dispozițiilor art. 62 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, care prevăd „alin.(1) Colegiul director se va pronunța cu prioritate asupra excepțiilor de procedură și de fond, care nu mai implică analiza”.
- 45.** Luând act de petiție, astfel cum este formulată, coroborat cu apărările părții reclamate, Colegiul director urmează a analiza dacă se poate pronunța asupra aspectelor reclamate.
- 46.** În conținutul punctului de vedere formulat, partea reclamată susține că CNCD nu ar avea competența de a se pronunța asupra unui act de politică externă, afirmând că comunicatul de presă reflectă o acțiune de natură diplomatică aflată în marja de apreciere a ministerului și că nu ar putea face obiectul controlului exercitat de Consiliu. De asemenea, partea reclamată susține că acest demers reflectă o reacție instituțională față de o ingerință într-o chestiune de suveranitate națională și nu are conținut discriminatoriu.
- 47.** Colegiul reține însă, că obiectul sesizării îl reprezintă exclusiv conținutul unui comunicat de presă publicat pe site-ul unei instituții publice și nu oportunitatea ori legalitatea unei decizii de politică externă. Astfel, chiar dacă partea reclamată beneficiază, în virtutea prerogativelor sale, de o marjă largă de apreciere în materie de relații externe, această prerogativă nu exclude posibilitatea CNCD de a analiza dacă, printr-un act de comunicare publică, s-a produs o faptă de discriminare.
- 48.** Astfel, Colegiul director respinge excepția de necompetență invocată de partea reclamată, apreciind că se poate pronunța pe conținutul unui comunicat de presă, dacă acesta cuprinde elemente de discriminare în conținut.
- 49.** Pe fond, examinând conținutul petiției supusă prezentei analize, actele de la dosar și legislația în vigoare, Colegiul director urmează a analiza modul în care partea reclamată,

prin publicarea la data de 7 februarie 2023 a unui comunicat de presă, în care și-a exprimat poziția oficială față de o postare a unui oficial maghiar, referitoare la presupusa îngădire a dreptului de arborare a drapelului așa-numitului „ținut secuiesc”, ar fi putut leza demnitatea comunității maghiare, astfel cum prevede art. 15 din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare republicată.

50. Astfel, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra raportului dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitate, obiect al prezentei sesizări. Analiza urmărește să stabilească dacă în acest caz s-a depășit limita libertății de exprimare și, în consecință, se impune o ingerință a statului prin aplicarea unei măsuri proporționale cu scopul urmărit.
51. Având în vedere necesitatea analizei limitei dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitate, Colegiul director s-a raportat la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) prin care s-a stabilit un set de condiții pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, elemente analizate în fiecare caz în parte adus la cunoștința CNCD.
11. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie
- să fie prevăzută de lege (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite calități: să fie previzibilă și accesibilă),
  - să urmărească un scop legitim,
  - să fie necesară într-o societate democratică și
- să fie proporțională cu scopul urmărit (Corneliu Bârsan, *Convenția europeană a drepturilor omului*, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801).
52. Prima cerință, cea a existenței unei prevederi legale, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000; aceste texte de lege trebuie coroborate cu art. 2. alin. (8) din O.G. 137/2000 potrivit căruia „prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”; ambele texte normative sunt previzibile și accesibile, deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni, care au și un caracter abstract.
53. Raportat la scopul legitim urmărit, prin posibila ingerință a statului în libertatea de exprimare se urmărește protejarea demnității umane a tuturor cetățenilor din România, în mod deosebit a protecției demnității persoanelor vulnerabile la discriminare. Protecția demnității unor grupuri constituie un scop legitim într-o societate democratică.
12. Pentru a se produce o atingere, încălcare a demnității umane, ca drept constituțional protejat, o faptă ar trebui să întrunească următoarele elemente:
- un comportament manifestat în public, având caracter de propagandă sau de instigare la ură rasială sau națională,
  - ori un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unui grup de persoane legat de un criteriu protejat de lege - astfel cum prevede art. 15 din O.G. 137/2000, republicată.
54. Colegiul director constată că primele două condiții (să existe o prevedere legală și să se urmărească

un scop legitim) pentru a fi acceptată o ingerință a statului sunt îndeplinite.

55. Rămâne de competența Colegiului director să stabilească dacă interferența în libertatea de exprimare „este necesară într-o societate democratică și să fie proporțională cu scopul urmărit”.
56. În acest sens, se analizează dacă există motive „relevante și suficiente”, care să justifice ingerința în libertatea de exprimare din perspectiva unei „nevoi imperioase” („pressing social need”). Identificarea unei „nevoi imperioase”, respectiv necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită într-o manieră convingătoare, iar autorității naționale îi revine atributul evaluării existenței unei “nevoi imperioase” susceptibile de o anumită marjă de apreciere (Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol. I., Ed. All Beck, București, 2005, pag. 801.)
57. În conformitate cu principiul subsidiarității, statele membre dispun de o „margină de apreciere” în stabilirea limitării libertății de exprimare. Autoritățile statelor membre au un contact direct și permanent cu realitățile sociale și sunt primele, care se pronunță asupra existenței unei „nevoi sociale presante”. Marginea de apreciere se va stabili potrivit standardelor minime ale CEDO. (vezi Handyside v. United Kingdom par. 48 și par. 49).
13. Necesitatea restrângerii într-o societate democratică este elementul cel mai subiectiv din analiza CEDO. Având în vedere acest fapt, CEDO a elaborat un set de principii aplicabile în domeniu, dintre care sunt redate cele ce urmează:
- libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale societății democratice**, și una dintre **condițiile de bază ale progresului societății** și ale autorealizării individuale (ex. HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49);
  - libertatea de exprimare **nu vizează doar informațiile sau ideile** primite favorabil sau considerate a fi inofensive sau indiferente, **ci și cele care offensează, șochează sau incomodează statul sau orice parte a populației**; acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și înțelegerii, fără de care nu poate exista o societate democratică; libertatea de exprimare are și excepții, dar care trebuie interpretate în mod strict, iar necesitatea oricărei restrângerii trebuie stabilite în mod convingător (ex. HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49);
  - exercitarea **libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități** (ex. HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49); statele au o marjă de apreciere când reglementează libertatea de exprimare în relație cu afirmații care offensează convingerile personale, în special cele morale sau religioase (ex. OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49);
58. În nenumăratele decizii asupra libertății de exprimare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că acest drept „acoperă nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență ori considerate inofensive, dar și acele care șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței, spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică. (CEDO, Lingens c. Austriei).
59. Analizând conținutul comunicatului de presă, Colegiul reține că formularea contestată („așa-zisul ținut secuiesc”) este utilizată într-un context instituțional, pentru a semnala inexistența unei unități administrativ-teritoriale oficiale cu această denumire. Nu rezultă

din contextul general o intenție de stigmatizare, dispreț sau instigare la ură împotriva comunității secuiești.

60. De asemenea, comunicatul afirmă explicit dreptul minorităților de a folosi însemnele proprii în spațiul privat și în cadrul manifestărilor culturale, menționând egalitatea de tratament pentru toate cele 20 de minorități recunoscute.
61. În lipsa unui limbaj jignitor, a unei intenții disprețuitoare sau a unui efect discriminatoriu concret produs asupra comunității maghiare, Colegiul apreciază că exprimarea publică analizată se înscrie în limitele largi ale libertății de exprimare.
14. Prin urmare, nu sunt întrunite condițiile pentru a justifica o ingerință a statului prin aplicarea unei sancțiuni contravenționale, în condițiile OG 137/2000.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respingerea excepției de necompetență invocată de partea reclamată
2. Comunicatul de presă din data de 07.02.2023 intitulat "**Poziția MAE față de comentariile Președintelui Comisiei de Politică Externă din Parlamentul Ungariei**"," publicat de partea reclamată pe site, se încadrează în limitele libertății de exprimare, astfel cum prevăd dispozițiile art. 2 alin. (8) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, prin raportare la art. 30 din Constituția României, respectiv art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului;
3. O copie a prezentei hotărâri se va transmite părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termenul legal de 15 zile de la comunicare, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și a Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședința de deliberări:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – Membru

SĂVULESCU RADU COSMIN– Membru

Redactată și motivată: A.P.

Data redactării: 05.06.2025

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.